

Vastaus valtuustoaloitteeseen 5/2025: Kielto vaalimainonnalle teiden varsilla kaavoitetulla alueella kunnassa

Kuntakehityksen lautakunta 11.12.2025 § 84
253/08.00.01/2025

Valmistelija	Kunnossapitopäällikkö Annika Selart etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Kuntakehitysjohtaja Kauppinen Anna-Kaisa Kuntakehityksen lautakunta päättää antaa selostuksen mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 5/2025 ”Kielto vaalimainonnalle teiden varsilla kaavoitetulla alueella kunnassa” ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltynä.
Käsittely	Käsittelyn aikana Sami Ragnell teki seuraavan muutosehdotuksen: ” Kirkkonummi ei kiellä vaalimainontaa teiden varsilla kaavoitetulla alueella. Sen sijaan Kirkkonummi, sallii vaalimainonnan ELY-keskuksen valtakunnallisten sääntöjen mukaisesti, viestii ennen vaaleja puolueille ja ehdokkaille ohjeet sekä muistuttaa sääntöjen noudattamisesta.” Pinja Pekkarniemi, Mervi Somervuori, Jessica Dannbäck, Heidi Castrén, Minna Hakapää ja Anneli Granström kannattivat ehdotusta. Ehdotusta ei kannateta yksimielisesti, joten asiasta tulee äänestää. Puheenjohtaja käynnisti äänestyksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Sami Ragnellin muutosehdotusta äänestävät EI. Puheenjohtaja päätti äänestyksen. Äänet jakautuivat seuraavasti: 2 JAA-ääntä (Kaurila, Ronkainen) 9 EI- ääntä (Pekkarniemi, Dannbäck, Granström, Lahti, Vasenius, Ragnell, Hakapää, Castrén, Somervuori), jolloin Sami Ragnellin muutosehdotus voitti. Jukka Lahti teki seuraavan muutosehdotuksen ” Lautakunta päättää pyytää Keskusvaalilautakunnalta lausunnon ulkomainonnan tasapuolisista toteuttamisvaihtoehdoista” Tuovi Ronkainen kannatti ehdotusta. Puheenjohtaja totesi, että ehdotusta ei kannateta yksimielisesti, joten asiasta tulee äänestää. Puheenjohtaja käynnisti äänestyksen. Ne, jotka kannattavat Ragnellin ehdotusta, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Jukka Lahden muutosehdotusta, äänestävät EI. Puheenjohtaja päätti äänestyksen. Äänet jakautuivat seuraavasti:

8 JAA-ääntä (Hakapää, Somervuori, Dannbäck, Castrén, Ragnell, Pekkarniemi, Granström, Vasenius)
3 EI-ääntä (Ronkainen, Kaurila, Lahti), jolloin Ragnellin ehdotus voitti.

Matti Kaurila teki seuraavan muutosehdotuksen

"Lautakunta päättää, että Vaalimainonnasta laaditaan erillinen ohjeistus"

Mervi Somervuori ja Pinja Pekkarniemi kannattivat ehdotusta.

Puheenjohtaja veti esityksensä pois.

Thomas Vasenius teki seuraavan muutosehdotuksen:

"Kunta kieltää mainonnan kunnan omistamalla kaavoitetulla katualueella, mutta ei kunnan muilla alueilla."

Matti Kaurila kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että ehdotusta ei kannateta yksimielisesti, joten asiasta tulee äänestää. Puheenjohtaja käynnisti äänestyksen. Ne, jotka kannattavat Ragnellin ehdotusta, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Vaseniuksen ehdotusta, äänestävät EI.

Puheenjohtaja päätti äänestyksen. Äänet jakautuivat seuraavasti:

8 JAA-ääntä (Hakapää, Pekkarniemi, Ragnell, Castrén, Somervuori, Lahti, Dannbäck, Granström)
3 EI-ääntä (Ronkainen, Kaurila, Vasenius), jolloin Ragnellin ehdotus voitti.

Thomas Vasenius teki seuraavan evätysehdotuksen:

"Mikäli kiello tulee voimaan, pyydetään kuntaa tekemään kartan missä kielletyt alueet on selvästi merkattu"

Jessica Dannbäck, Pinja Pekkarniemi, Mervi Somervuori, Tuovi Ronkainen kannattivat evästystä.

Evästys raukesi.

Päätös

Kuntakehityksen lautakunta päätti

1. antaa selostuksen mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 5/2025 "Kiello vaalimainonnalle teiden varsilla kaavoitetulla alueella kunnassa" sillä muutoksella, että Kirkkonummen kunta ei kiellä vaalimainontaa teiden varsilla kaavoitetulla alueella. Sen sijaan kunta sallii vaalimainonnan ELY-keskuksen valtakunnallisten sääntöjen mukaisesti, viestii ennen vaaleja puolueille ja ehdokkaille ohjeet sekä muistuttaa sääntöjen noudattamisesta.

2. esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltynä.

Tiedoksi

Selostus

Valtuutettu Tony Björk jätti ensimmäisenä allekirjoittajana kunnanvaltuuston kokouksessa 14.4.2025 (§40) valtuustoaloitteen ”Kielto vaalimainonnalle teiden varsilla kaavoitetulla alueella kunnassa”. Aloite on liitetty oheismateriaalina allekirjoituksiineen.

Aloitteessa tuodaan esiin huoli siitä, että vaalimainonta teiden varsilla heikentää liikenneturvallisuutta, vaikuttaa kielteisesti ympäristöön ja maisemaan sekä aiheuttaa epäsiisteyttä erityisesti taajama-alueilla. Aloitteen mukaan kunnan tulisi selvittää mahdollisuus kieltää vaalimainonta teiden varsilla asemakaava-alueilla. Lisäksi aloitteessa pyydetään tarkastelemaan nykyisiä sääntöjä, muiden kuntien kokemuksia ja mahdollisia vaihtoehtoisia paikkoja vaalimainonnalle.

Infrapalvelut on käynyt läpi kuntien nykyisiä käytäntöjä ja toteaa, että monissa kunnissa vaalimainonta on jo pitkään rajattu pois katu- ja muilta yleisiltä alueilta. Yleiseksi käytännöksi on vakiintunut, että mainonta sallitaan ainoastaan erikseen osoitetuissa vaalimainostelineissä tai kunnan myöntämissä luvallisissa mainospaikoissa. Muutamissa kunnissa ohjeistus on ollut muuttumaton vuosikymmeniä, minkä on todettu helpottavan valvontaa ja vähentävän ”villinä” katualueille ilmestyvää mainontaa. Toisissa kunnissa valvonta perustuu pääosin palautteisiin ja puolueiden väliseen keskinäiseen valvontaan, eikä erillistä aktiivista valvontaa ole katsottu tarpeelliseksi. Kokemukset osoittavat myös sen, että kun mainonta on keskitetty telineisiin, katukuva pysyy siistimpänä ja vaalien jälkeinen siivoustyö vähenee selvästi.

Kunnan toimivallan osalta on huomattava, että kunta voi rajoittaa tai kieltää mainontaa omistamallaan ja hallinnoimallaan katu- ja yleisillä alueilla, mutta ei voi ulottaa kieltä ELY-keskuksen hallinnoimille maanteille tai yksityisille tonteille silloin, kun maanomistaja sallii mainonnan. Tämä rajoittaa kiellon maantieteellistä ulottuvuutta, mutta ei estä kuntaa linjaamasta selkeästi omien katu- ja yleisten alueidensa käytöstä.

Infrapalveluiden näkökulmasta aloite on perusteltu. Vaalimainonta katualueilla aiheuttaa käytännössä toistuvia ongelmia, kuten näkemäesteitä risteyksissä ja suojateiden läheisyydessä, häiriötä muulle opaste- ja liikennemerkkijärjestelmälle sekä epäsiisteyttä erityisesti vaalien jälkeen. Myös valvonta on nykyisellään hankalaa, sillä mainoksia ilmestyy runsaasti eri paikkoihin hyvin lyhyessä ajassa. Kunnan resurssien näkökulmasta tilanne kuormittaa kunnossapidon tehtäviä. Näistä syistä infrapalvelut pitää tarkoituksenmukaisena, että kunta siirtyy malliin, jossa vaalimainonta kielletään kokonaan kunnan hallinnoimilla katu- ja yleisillä alueilla ja keskitetään ainoastaan virallisiin vaalimainostelineisiin. Telineiden sijoittelu voidaan suunnitella yhteistyössä infrapalveluiden ja keskusvaalilautakunnan kanssa siten, että ne palvelevat tasapuolisesti eri puolueita ja ovat liikenneturvallisuuden kannalta tarkoituksenmukaisilla paikoilla.

Edellä esitetyn perusteella infrapalvelut katsoo, että kunnan on perusteltua edetä kohti selkeää kieltä vaalimainonnalle katu- ja yleisillä alueilla kaavoitetuilla alueilla. Vaalimainonnasta laaditaan erillinen ohjeistus.

Päätösehdotus

Kuntakehityksen lautakunta päättää antaa selostuksen mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 5/2025 ”Kielto vaalimainonnalle teiden varsilla kaavoitetulla alueella kunnassa” ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltynä.